

Brüssel, 31.5.2018
COM(2018) 359 final

2018/0192 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga asutatud ühiskomitees Euroopa Liidu nimel võetav seisukoht ühiskomitee kodukorra vastuvõtmise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga asutatud ühiskomitees liidu nimel võetav seisukoht seoses ühiskomitee kodukorra kavandatava vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise leping

Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepingu (edaspidi „leping“) eesmärk on siduda ELi heitkogustega kauplemise süsteem (ELi HKS) Šveitsi vastava süsteemiga, võimaldades ühes süsteemis eraldatud saastekvootidega teises süsteemis kaubelda ja neid seal tagastamiskohutuste täitmiseks kasutada, avardades nii võimalusi kliimamuutuste leevendamiseks. Lepingule kirjutati alla 23. novembril 2017. See jõustub 1. jaanuaril pärast ratifitseerimiskirjade vahetamist lepinguosaliste vahel või nende poolset lepingu heakskiitmist. Samas on lepinguga ette nähtud, et selle artikleid 11–13 kohaldatakse lepingu allakirjutamise kuupäevast alates ajutiselt.

2.2. Ühiskomitee

Lepingu artikli 12 alusel loodud ühiskomitee vastutab lepingu haldamise eest ja tagab selle rakendamise. Ühiskomitee võib otsustada heaks kiita lepingu uusi lisasid või muuta olemasolevaid lisasid. Samuti võib ühiskomitee arutada lepingu artiklite muudatusi, hõlbustada lepinguosaliste õigusnorme käsitlevate seisukohtade vahetamist ning korraldada lepingu läbivaatamist.

Ühiskomitee on kahepoolne organ, mis koosneb lepinguosaliste (EL ja Šveits) esindajatest. Ühiskomitee otsused tehakse mõlema lepinguosalise kokkuleppel.

2.3. Ühiskomitee kavandatav akt

Ühiskomitee võtab esimesel koosolekul, mis toimub 27. juunil 2018, vastu oma kodukorra.

Kavandatava akti eesmärk on kehtestada normid, mille kohaselt ühiskomitee peaks toimima ja oma ülesandeid täitma.

Lepingu artikli 12 lõikes 4 sätestatakse, et ühiskomitee võtab vastu oma kodukorra.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Ettepanekuga määratakse kindlaks liidu seisukoht seoses ühiskomitee tegevust reguleeriva kodukorra vastuvõtmisega. Kodukorra kavand hõlmab standardsätteid, millega reguleeritakse organi toimimist, selle koosseisu, eesistujat ja sekretariaadi ülesandeid, norme, mis käsitlevad koosolekute pidamist, päevakorra kindlaksmääramist, otsuste tegemist jne. Sellega nähakse samuti ette võimalus luua töörühmi vastavalt lepingu artikli 12 lõikele 5.

Ühiskomitee kodukord on vaja vastu võtta, et ühiskomitee saaks asuda ette valmistama lepingu rakendamist. See võimaldab lahendada praktilised küsimused seoses kahe heitkogustega kauplemise süsteemi vahelise sideme loomisega.

Hästitoimiva rahvusvahelise CO₂-turude arendamine heitkogustega kauplemise süsteemide alt-üles suunalise sidumise teel on ELi ja rahvusvahelise üldsuse pikaajaline poliitiline eesmärk, eelkõige Pariisi kokkuleppel põhinevate kliimakaitse eesmärkide saavutamiseks. Seda silmas pidades on ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (edaspidi „ELi HKS“) loomist käsitleva direktiivi artikli 25 kohaselt võimalik siduda ELi HKS teiste heitkogustega kauplemise süsteemidega, kui need on kohustuslikud, neis on kehtestatud heitkoguste absoluutne ülempiir ning need ühilduvad ELi HKSi; Šveitsi süsteem vastab kõnealustele tingimustele. ELi HKSi ja Šveitsi HKSi jätkuva ühilduvuse tagamiseks peaks ühiskomitee alustama lepingu rakendamist.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „nõukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega määratakse kindlaks lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised aktid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“¹.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Ühiskomitee on asutatud lepinguga, nimelt Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga.

Akt, mis ühiskomiteel tuleb vastu võtta, on õigusliku toimega akt. Kavandataval aktil on õiguslik toime, sest sellega määratakse kindlaks ühiskomitee suhtes kohaldatavad normid; ühiskomitee on organ, mis haldab lepingut ja võib teha otsuseid uute lisade heakskiitmise või olemasolevate lisade muutmise kohta.

Kavandatava õigusaktiga ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaste otsuste materiaaõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

¹ Euroopa Liidu Kohtu otsus, 7.10.2014, Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Käesoleva kavandatava akti eesmärk ja sisu on seotud keskkonnaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 191.

4.3. Kokkuvõte

Kavandatava otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 191 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga asutatud ühiskomitees Euroopa Liidu nimel võetav seisukoht ühiskomitee kodukorra vastuvõtmise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 191 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelisele kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepingule (edaspidi „leping“) kirjutati alla 23. novembril 2017.
- (2) Vastavalt lepingu artiklile 22 kohaldatakse lepingu artikleid 11–13 selle allakirjutamise kuupäevast alates ajutiselt.
- (3) Vastavalt lepingu artiklile 12 võtab ühiskomitee oma esimesel koosolekul, mis toimub 27. juunil 2018, vastu oma kodukorra.
- (4) On asjakohane võtta vastu ühiskomitees liidu nimel võetav seisukoht, sest kodukorras sätestatakse, kuidas töötab kõnealune organ, mis vastutab lepingu haldamise ja selle rakendamise tagamise eest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemide sidumise lepinguga asutatud ühiskomitees liidu nimel võetav seisukoht ühiskomitee kodukorra vastuvõtmise kohta põhineb ühiskomitee otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*